

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський) рівень
(назва ступеня вищої освіти)

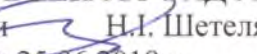
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

02 Культура і мистецтво
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
(код та найменування спеціальності)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради Н.І. Шетеля
протокол № 40 від 25.06.2019 р.

Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2019 р.

Директор Н.І. Шетеля

Наказ №09-05/6 від 25.06.2019 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	02 «Культура і мистецтво»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	026 «Сценічне мистецтво»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший
СТУПІНЬ	бакалавр

РОЗРОБЛЕНО

групою забезпечення спеціальності 026
«Сценічне мистецтво» кафедри мистецьких
дисциплін з освітньої програми «Сценічне
мистецтво»

Керівник групи В.М. Андрійцьо
25 червня 2019 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчальної роботи
 О.А.Телеп

Передмова

Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» розроблена групою забезпечення спеціальності кафедри мистецьких дисциплін Комунального вищого навчального закладу «Ужгородський коледж культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради у складі:

Гарант освітньої програми, кандидат мистецтвознавства, заслужений працівник культури України, завідувач кафедри мистецьких дисциплін Комунального вищого навчального закладу «Ужгородський коледж культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради В.М. Андрійцьо

Доцент кафедри мистецьких дисциплін, директор Комунального вищого навчального закладу «Ужгородський коледж культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради, магістр театрального мистецтва, кандидат психологічних наук, заслужений працівник культури України Н.І. Шетеля

Викладач кафедри мистецьких дисциплін Комунального вищого навчального закладу «Ужгородський коледж культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради, заслужений працівник культури України Гарагонич Т.І.

Викладач кафедри мистецьких дисциплін Комунального вищого навчального закладу «Ужгородський коледж культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради, заслужений артист України Куцик О.П.

Викладач кафедри мистецьких дисциплін Комунального вищого навчального закладу «Ужгородський коледж культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради, заслужений артист України Орешнікова Н.А.

Запрошені стейкхолдери:

Директор-художній керівник Закарпатського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв В.В.Марюхнич.

Заступник директора Закарпатського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв О.Д.Зайцев.

Режисер-постановник Закарпатського академічного обласного українського музично-драматичного театру імені братів Юрія-Августина та Євгена Шерегіїв М.І. Фіщенко, заслужений артист України.

Освітньо-професійна програма затверджена на засіданні кафедри мистецьких дисциплін

Протокол № 14 від 06 червня 2019 року

Завідувач кафедри мистецьких дисциплін

 Андрійцьо В.М.

1. Опис освітньої програми

Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Комунальний вищий навчальний заклад «Ужгородський коледж культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр сценічного мистецтва «Режисер естради та масових свят» «Актор драматичного театру»
Офіційна назва освітньої програми	«Сценічне мистецтво»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС/ 3 роки 10 місяців. - на базі диплома молодшого спеціаліста становить 120 кредитів ЄКТС/1 рік 10 місяців.
Наявність акредитації	
Цикл/рівень	Перший (бакалаврський) рівень – 7 рівень НРК
Передумови	Атестат про повну загальну середню освіту, сертифікати ЗНО. Вступні іспити з фаху. Решта вимог визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму бакалавра.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 01.09.2023 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://institute-culture.uz.ua/ua/op-bakalavr

2. Мета освітньої програми

Мета: забезпечити підготовку бакалавра з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»; надати студентам знання з історії, теорії та практики театрального мистецтва з акцентом на критичне мислення щодо навичок та умінь у професійній художньо-творчій діяльності майстрів сценічного мистецтва – актора драматичного театру, режисера естради та масових свят.

3. Характеристика програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Знання історії та теорії сценічного мистецтва та виробництва в обсязі, необхідному для виконавської (творчо-виробничої), проектувальної, асистентської, експертно-консультаційної, популяризаторської діяльності. Сфера сценічного
--	---

	<p>мистецтва – унікальна та універсальна модель пізнання світу, людської комунікації. Синтетична природа сценічного мистецтва робить його мультикультурним та міждисциплінарним явищем. У сценічному дійстві використовуються виражальні засоби всіх основних видів мистецтва. Це також мистецтво колективне, що потребує чіткої взаємодії та порозуміння різних творчих особистостей.</p> <p>Об'єктом вивчення професійної діяльності бакалаврів постають особливості та механізми (методи, методики, техніка та технології) створення (задуму), реалізації та демонстрації (показу, презентації) продукту (твору) сценічного мистецтва, а також співвідношення художньої ідеї та її втілення у сценічному творі в соціальному, культурному та історичному контекстах.</p> <p>Метою навчання надати студентам знання в галузі сценічного мистецтва, забезпечити студентам здобуття знань та вмінь у галузі акторського мистецтва, режисури естради та масових свят. Розвиток компетентностей у сфері акторської та режисерської майстерності та практичної роботи в драматичному та естрадному мистецтві.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійне спрямування
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Вища освіта в галузі сценічного мистецтва спеціалізації «Акторське мистецтво драматичного театру» та «Режисер естради та масових свят»
Особливості програми	Спеціальна освіта в галузі сценічного мистецтва зі значною складовою індивідуальних форм навчання, практичних занять та різноманітних практик (навчальних, виробничих), що забезпечує фахову підготовку здобувача
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>2455 Професіонали в галузі, театру та естради.</p> <p>2455.1 Мистецтвознавці (кіномистецтво, театр, естрада).</p> <p>2455.2 Кіно-, театральні (естрадні та інші) актори та режисери, Репетитор з техніки мови; Читець; Керівник (студії за видами мистецтва та художньої творчості, любительського об'єднання, клубу за інтересами та ін.); Керівник колективу</p>

	(театрального, самодіяльного та ін.). 3340 Викладач мистецької школи
Подальше навчання	Випускники мають право продовжувати освіту на другому (магістерському) рівні
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Методи та технології навчання бакалаврів зі спеціальності «сценічне мистецтво» є наступні: проблемно-орієнтовані, електронні, студентоцентровані, самонавчання. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, інтерактивних лекцій, семінарів, практичних та лабораторних занять, дрібногрупових, індивідуальних занять, самостійного навчання, консультацій з викладачами, творчі покази, підготовки кваліфікаційної роботи бакалавра (диплома).
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, захист звіту з практики, захист курсових робіт, комплексний підсумковий екзамен, тестування, практичні творчі екзамени, звіти з практики, захист кваліфікаційної роботи бакалавра (диплома). Оцінювання здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою ЄКТС.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати як самостійно, так і у складі творчого колективу складні спеціалізовані завдання у галузі сценічного мистецтва із залученням творчих, матеріально-технічних. Фінансово-економічних та інших ресурсів та застосуванням теорій та методів мистецтвознавства. Театральної педагогіки, психології творчості, культурології тощо.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

	<ol style="list-style-type: none"> 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. 12. Здатність працювати в команді. 13. Навички міжособистісної взаємодії. 14. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
<p>Професійні компетентності (ПК)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до розв'язання комплексних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності при глибокому переосмисленні наявних та створенні нових цілісних знань та професійної практики. 2. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва. 3. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності. 4. Здатність до ефективної діяльності в колективі в процесі створення синтетичного за своєю природою сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки. 5. Здатність до професійного опанування змістовних (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору. 6. Здатність до творчого сприйняття світу та вміння відтворювати його в художніх сценічних образах. 7. Здатність до оперування специфічною системою виразних засобів (пластично-зображальними, звуковими, акторсько-виконавськими, монтажно-композиційними, сценарно-драматургічними) при створенні та виробництві сценічного твору. 8. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів. 9. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату. 10. Здатність до вибору відповідних творчому

	<p>задуму засобів мистецького (сценічного) висловлювання.</p> <p>11. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.</p> <p>12. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей в творчо-виробничій сценічній діяльності.</p> <p>13. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проектів, фестивальної та конкурсній діяльності, пропагуванні кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.</p> <p>14. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій.</p> <p>15. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами, здійснювати на відповідному навчально-методичному рівні викладання відповідних дисциплін.</p> <p>16. Здатність розробляти і реалізовувати просвітницькі проекти з метою популяризації сценічного мистецтва в широких верствах суспільства, в тому числі і з використанням можливостей театральної преси, телебачення, Інтернету.</p> <p>17. Вміння працювати із мистецтвознавчою літературою, аналізувати твори літератури і мистецтва, користуючись професійною термінологією.</p> <p>18. Вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.</p>
7. Програмні результати навчання	
1	Володіти здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.
2	Вміти вільно оперувати всім комплексом отриманих знань.
3	Володіти державною мовою України, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне).
4	Вміти вести на іноземних мовах бесіду-діалог за фахом; перекладати

	фахові тексти зі словником.
5	Вміти здійснювати пошук інформації в мережі Інтернет, вільно застосовувати можливості інформаційних технологій у професійній діяльності.
6	Вміти адекватно сприймати критику і знаходити відповідні шляхи реагування на неї, критично оцінювати власну діяльність та її результати.
7	Вміти адекватно оцінювати нову ситуацію та здійснювати пошук можливостей до адаптації та дії в її умовах.
8	Вміти виявляти здатність до генерування нових ідей. Розробляти та реалізовувати технології педагогічної діяльності в сценічному мистецтві.
9	Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.
10	Здатність до розв'язання комплексних проблем в галузі сценічної інноваційної діяльності при глибокому переосмисленні наявних та створенні нових цілісних знань та професійної практики.
11	Генерувати та концептуалізувати художню ідею та твір.
12	Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації), самостійно обирати критерії для його оцінки.
13	Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.
14	Вміти здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва.
15	Вміти відповідними художніми засобами відтворювати креативний задум при реалізації сценічного твору (проекту).
16	Вміти пояснювати феномен культури, її роль у людській діяльності; роль мистецтва і науки у розвитку цивілізації та пов'язані з ними сучасні та естетичні проблеми.
17	Вміти використовувати можливості новітніх інформаційних й цифрових технологій в процесі реалізації художньої ідеї та осмислення творчого результату.
18	Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; історичні та сучасні факти та про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва. Самостійно розбиратися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва.
19	Вміти оцінювати досягнення художньої культури в умовах історичного контексту; аналізувати твори літератури та мистецтва. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу.
20	Знати основні правові, економічні норми міжнародного права в області культурного менеджменту; принципи релігійної толерантності; умови формування особистості, її свободи, відповідальності за збереження культурних цінностей, моральних обов'язків людини.

21	Володіти професійною лексикою, грамотно використовувати її у подальшій професійній діяльності.
22	Визначати творчі можливості та перспективи особистого розвитку, володіти основними засобами психологічної саморегуляції.
23	Здійснювати аналіз та враховувати естетичні запити глядачів.
24	Вміти застосовувати методологічні засади та методику здійснення наукових досліджень; застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору, систематизації та використання інформації.
25	Вміти надати психологічну характеристику особистості; презентувати на громадських форумах, конференціях, лабораторіях продукт власної творчості; працювати з документами творчих грантів та організацій у сфері культурного менеджменту.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями, почесними та вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники мають один раз на п'ять років проходити стажування, в т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальний корпус, театральні зали, комп'ютерні класи, мультимедійне обладнання, танцювальні зали, спортивний зал, пункт харчування, гуртожиток, крім того, студенти мають змогу займатись в провідний театрах області.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	- точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до мережі Інтернет; - бібліотека; - комп'ютери, програмне забезпечення, мультимедійні комплекси для організації освітнього процесу з інноваційними технологіями AMD Sempron 145, світлова апаратура, пульт управління «Дімер», мікшерний пульт, радіомікрофон, підсилювачі звуку тощо; - навчальні плани; - робочі навчальні плани; - графіки освітнього процесу; - навчально-методичні комплекси дисциплін: робочі програми дисциплін; силабуси; дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін;

	<p>програми практик; методичні вказівки щодо виконання бакалаврської роботи; критерії оцінювання рівня підготовки; пакети комплексних контрольних робіт.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Інститут має договори про співпрацю з Київською академією керівних кадрів культури і мистецтв</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Інститут має договори про співпрацю з Будапештським училищем музичних та драматичних мистецтв ім. Еґріші Бені (Угорщина), 2016 р., Пряшівською консерваторією ім. Дезидерія Кардоша (Словаччина), 2017 р., з університетом ім. Яна Длугоша в м. Ченстохові (Польща), 2019 р.</p>

10. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. ОBOB'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
OK1	Ділова українська мова	3	залік
OK2	Філософія	4	екзамен
OK3	Новітня історія України	3	залік
OK4	Іноземна мова	18	екзамен залік
OK5	Педагогіка та психологія	5	екзамен залік
OK6	Безпека життєдіяльності та охорона праці	3	екзамен
OK7	Сучасна економічна теорія	3	екзамен
OK8	Вступ до фаху	3	залік
OK9	Культурологія	3	екзамен
OK 10	Народознавство	3	екзамен
OK11	Екологія	3	залік
OK12	Політологія	3	екзамен
OK13	Театральне мистецтво Закарпаття	3	залік
OK14	Теорія мистецтв	6	екзамен залік
OK15	Комунікативний практикум	3	екзамен
OK16	Історія українського театру	3	залік
OK17	Світова історія театру	4	екзамен залік
OK18	Історія та теорія драматургії	3	залік
Актор драматичного театру			
OK19	Майстерність актора: <i>Майстерність актора</i> <i>Робота актора над роллю</i> <i>Сольний спів</i> <i>Ансамблевий спів</i>	40	екзамен залік
OK20	Сценічний рух та пластика: <i>Ритміка, пластика та жонглювання</i> <i>Основи сценічного бою та фехтування</i> <i>Танець</i>	30	екзамен залік
OK21	Сценічна мова	12	екзамен залік
OK22	Грим	6	екзамен залік
Режисер естради та масових свят			
OK23	Режисура естради та масових свят	40	екзамен залік
OK24	Режисура драматичного театру/Режисура обрядів та фольклорно-етнографічних свят: <i>Режисура драматичного театру/Режисура обрядів та фольклорно-етнографічних свят</i> <i>Постановчий практикум</i>	30	екзамен залік

OK25	Робота режисера з балетмейстером	3	залік
OK26	Робота режисера з художником	3	залік
OK27	Майстерність актора: <i>Сценічна мова</i> <i>Ритміка, пластика та жонгливання</i> <i>Основи сценічного бою та фехтування</i> <i>Танець</i>	12	екзамен залік
OK28	Навчальна практика	8	диф. залік
OK29	Переддипломна практика	8	диф. залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
2. ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			
ВБ1	Історія світового кіномистецтва/ Історія театру ляльок	3	екзамен
ВБ2	Професійна етика та діловий етикет/ Театральна психологія/ Психологія творчості	6	екзамен залік
ВБ3	Музика в театрі/ Історія світової музичної культури	3	екзамен
ВБ4	Методологія НДР	4	залік
ВБ5	Сучасний культурний процес/ Історія театральної-декораційного мистецтва/ Сценографія	3	екзамен
ВБ6	Мистецтво в мережі / Робота актора на радіо і телебаченні// Риторика	3	залік
ВБ7	Театрознавство/ Основи сценарної майстерності	3	залік
ВБ8	Основи драматургії театральних вистав/ Історія світової літератури/ Історія української літератури	3	екзамен
ВБ9	Соціальні медіа в професійній діяльності/ Візуальне мистецтво в мультимедіа	4	екзамен
ВБ10	Звукорежисура/ Знак і символ в театрі	3	залік
ВБ11	Основи інформаційних технологій/ Музично-інформаційні технології	3	екзамен
ВБ12	Авторське право в Україні і світі / Івент менеджмент	4	залік
ВБ13	Філософія культури / Конституційне право	3	залік
ВБ14	Історія режисури та акторської майстерності/ Історія костюму/ Театральна антропологія/ Фольклорно-ритуальні елементи в театральній культурі світу	3	залік
ВБ15	Менеджмент шоу-бізнесу / Продюсерська діяльність / Економіка та підприємницька діяльність	3	залік
ВБ16	Організація та управління театральними установами (практикум) / Менеджмент та маркетинг в мистецтві	3	залік
ВБ17	Хореографічний практикум / Сучасний танець (контактна імпровізація)/ Тренінг з майстерності актора /Пантоміма/ Жонгливання	3	залік
ВБ18	Соціологія/ Релігієзнавство	3	залік
Загальний обсяг вибіркового компонент		60	
Загальний обсяг освітньої програми		240	

11. Підсумкова атестація

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Державна атестація здійснюється у формі – публічного захисту та/або демонстрації кваліфікаційної роботи (творчого проекту); – та/або атестаційного екзамену (екзаменів).
	<p>Захист відбувається у вигляді демонстрації творчого проекту, має продемонструвати своєрідність творчого задуму, відчувати стильові особливості, показати вміння працювати в ансамблі.</p> <p>Теоретичний комплексний екзамен має виявити знання основних положень з історії та теорії сценічного мистецтва, розуміння теоретичної спадщини визначних діячів вітчизняного та світового театру, уміння аналізувати власний творчий здобуток, використовуючи знання з освітніх компонентів, визначених освітньою програмою.</p>

Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
3. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
4. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
5. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ:

А. Офіційні документи:

6. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
7. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
8. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
9. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
11. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
12. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Б. Корисні посилання:

13. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
14. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.
15. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
16. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
17. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.